

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

Γραφείο Γενικού Διευθυντή

Αρ. Φακ.: 23.02.060.065-2019

12 Μαΐου 2021

Αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές,

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται δυνάμει του άρθρου 51.1 του Συντάγματος ανέπεμψε τον «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικό) (Αρ.6) Νόμο του 2021» για επανεξέταση με σχετική επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής με ημερομηνία 11^{ης} Μαΐου 2021.

Η επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας λήφθηκε την 12^η Μαΐου 2021. Αντίγραφο της πιο πάνω επιστολής επισυνάπτεται για ενημέρωσή σας.

Όπως είναι γνωστό, με βάση την παράγραφο 3 του άρθρου 51 του Συντάγματος η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει επί αναπεμφθέντος θέματος εντός 15 ημερών από της αναπομπής.

Σωκράτης Σωκράτους
Γενικός Διευθυντής
Βουλής των Αντιπροσώπων

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ
Ο Πρόεδρος

Αρ. Φακ.:30.02.005.002.054

Δ 12-5-21
Π.Β.
Μέλη Βουλής
Σ.Σ.
Κα Κουσιώτου
Αρχείο

11 Μαΐου 2021

Κύριο Αδάμο Αδάμου
Πρόεδρο Βουλής των Αντιπροσώπων
Βουλή των Αντιπροσώπων
Λευκωσία.

Ασκώντας τις εξουσίες μου δυνάμει του Άρθρου 51.1 του Συντάγματος αναπέμπω στη Βουλή των Αντιπροσώπων για επανεξέταση τον «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικό) (Αρ.6) Νόμο του 2021», ο οποίος ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 23 Απριλίου 2021 και κοινοποιήθηκε στο Γραφείο μου στις 29 Απριλίου 2021, για να εκδοθεί με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας δυνάμει του Άρθρου 52 του Συντάγματος.

Οι λόγοι της αναπομπής είναι οι ακόλουθοι:

Σκοπός του υπό αναπομπή Νόμου, είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε στην έννοια του όρου «μισθωτός» για σκοπούς κοινωνικής ασφάλισης, να περιληφθεί και η απασχόληση δυνάμει σύμβασης αγοράς υπηρεσιών ή οποιασδήποτε άλλης σχετικής σύμβασης, ανεξαρτήτως του χαρακτηρισμού που αποδίδεται σε τέτοια σύμβαση, η οποία χαρακτηρίζεται από σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου, προκειμένου οι εργαζόμενοι να έχουν όλα τα δικαιώματα και ωφελήματα μεταξύ των οποίων και την πληρωμή των κοινωνικών τους ασφαλίσεων, ως μισθωτοί και όχι ως αυτοεργοδοτούμενοι.

Ο υπό αναπομπή Νόμος, επιδιώκει τη ταύτιση της έννοιας «εξαρτημένη εργασία» (contract of service) με την έννοια «σύμβαση παροχής υπηρεσιών» (contract for services). Οι δύο έννοιες είναι εντελώς διαφορετικές. Η εξαρτημένη εργασία ενέχει το στοιχείο της προσωπικής εξάρτησης, έννοια που σηματοδοτεί τη σχέση εργοδότη και εργοδοτούμενου με κεντρικό κριτήριο – και όχι μόνο – την άσκηση εποπτείας και τη συμμόρφωση του εργοδοτούμενου προς τις εύλογες οδηγίες του εργοδότη.

Αντιθέτως, στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών, δεν σημαίνει ότι απουσιάζει παντελώς το στοιχείο της εξάρτησης, αλλά δεν έχει εκείνο τον συνεκτικό χαρακτήρα όπως παρουσιάζεται στη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, που αναλύεται στο δικαίωμα του εργοδότη να καθορίζει το είδος, τον τρόπο και τον τόπο παροχής της εργασίας και στην αντίστοιχη υποχρέωση του εργοδοτούμενου, σε τυφλή υπακοή και πίστη προς τον εργοδότη του. Στην περίπτωση αυτή, ο προσφέρων τις υπηρεσίες, πράττει τούτο για δικό του λογαριασμό και προς ίδιο όφελος και όχι προς όφελος του αποδέκτη των υπηρεσιών. Δεν υφίσταται δηλαδή, σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

Ο υπό αναπομπή Νόμος, τροποποιεί τη παράγραφο 1 του Μέρους Ι του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου, εξομοιώνοντας την έννοια του όρου «μισθωτός», με τον παροχέα υπηρεσιών, γεγονός που προσκρούει στο εργατικό δίκαιο, που προστατεύει την εξαρτημένη εργασία και όχι την παροχή υπηρεσιών.

Ο υπό αναπομπή Νόμος προσκρούει επίσης και στο ενωσιακό δίκαιο, εφόσον η φράση «παροχή ή αγορά υπηρεσιών» στον υπό αναπομπή Νόμο, παραπέμπει στο ενωσιακό δίκαιο και ειδικότερα στη ενωσιακή νομοθεσία η οποία διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς. Συγκεκριμένα, ο υπό αναπομπή Νόμος, παραβιάζει την Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ (Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε., L94, 28.3.2014, σελ.65). Η Οδηγία μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη με τον περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2016 (Ν.73(Ι)/2016).

Οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, συνάπτονται μετά τη διεξαγωγή σχετικού δημόσιου διαγωνισμού, η διαδικασία του οποίου προβλέπεται στην Οδηγία και στον εναρμονιστικό νόμο (Ν.73(Ι)/2016). Η σύναψη δημοσίας σύμβασης υπηρεσιών μεταξύ οικονομικού φορέα και αναθέτουσας αρχής, δεν αποτελεί εργασιακή σύμβαση και δεν δύναται όπως θεωρηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο, ότι δημιουργεί σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου. Δεν πρόκειται δηλαδή για σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου και δεν εμπίπτει στο γενικότερο πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενων.

Επομένως, ο υπό αναπομπή Νόμος, ο οποίος μετατρέπει το αποτέλεσμα της διεξαγωγής ενός δημόσιου διαγωνισμού, σε σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου, παραβιάζει το γράμμα και το πνεύμα της ενωσιακής Οδηγίας.

Περαιτέρω, η εξίσωση των παροχών υπηρεσιών, με τα μισθωτά πρόσωπα, θα επιφέρει αύξηση των δαπανών του Κράτους, αφού με τη μετατροπή όλων όσων παρέχουν υπηρεσίες προς την Κυβέρνηση, σε μισθωτά πρόσωπα, το Κράτος θα κληθεί να καταβάλει εισφορές στα διάφορα Ταμεία που διαχειρίζονται ή έχουν την ευθύνη είσπραξης εισφορών οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επομένως, η ψήφιση του υπό αναπομπή Νόμου, συνεπάγεται επιβάρυνση του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας και αύξηση των εξόδων του Προϋπολογισμού, κατά παράβαση των διατάξεων του Άρθρου 80 του Συντάγματος.

Το Άρθρο 80 του Συντάγματος προβλέπει ότι καμία πρόταση νόμου που συνεπάγεται αύξηση των εξόδων που προβλέπονται από τον Προϋπολογισμό δεν δύναται να υποβληθεί από βουλευτή. (**Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν Βουλής των Αντιπροσώπων (Αρ.2)** (2001) 3Α. Α.Α.Δ. 519, **Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν Βουλής των Αντιπροσώπων** (2011) 3Α. Α.Α.Δ. 72, Αναφορές αρ.2/18 και 3/18 **Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν Βουλή των Αντιπροσώπων**, ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2019).

Ο σκοπός του Συνταγματικού Νομοθέτη είναι η απόδοση αποκλειστικής εξουσίας για την ετοιμασία του προϋπολογισμού και τον καθορισμό των δαπανών του κράτους στην Εκτελεστική Εξουσία, αφού θα μπορούσε πρόταση Νόμου να επιβαρύνει και να αυξάνει τα έξοδα όλων των προϋπολογισμών πέραν του τρέχοντος και ήδη εγκριθέντος, χωρίς την συναίνεση της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Οι πρόνοιες του υπό αναπομπή Νόμου, επιφέρουν αύξηση των κατά τα άλλα προβλεπόμενων δαπανών κατά τον τρόπο που έχει επεξηγηθεί πιο πάνω, προσκρούουν στις διατάξεις του Άρθρου 80.2 του Συντάγματος και ως εκ τούτου είναι αντισυνταγματικές καθώς και ασύμβατες με την αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, εφόσον, επεμβαίνει η Νομοθετική Εξουσία, στην διαμόρφωση του προϋπολογισμού του Κράτους, κάτι για το οποίο αποκλειστική ευθύνη έχει η Εκτελεστική Εξουσία.

Επισημαίνεται επίσης, ότι με τον υπό αναπομπή Νόμο, η Νομοθετική Εξουσία επεμβαίνει στον τομέα αρμοδιότητας της Εκτελεστικής Εξουσίας, κατά παράβαση της αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών. Συγκεκριμένα, ο υπό αναπομπή Νόμος, όπως θεσπίστηκε, εμπεριέχει στοιχεία διοικητικής λειτουργίας και, ως εκ τούτου, καταστρατηγεί τη συνταγματική αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών (**Αναφορά 1/2013, Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερ. 11.6.2014, Αναφορά αρ. 1/2015, Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 3 Δεκεμβρίου 2015**).

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του βασικού νόμου, αρμόδια για την επίλυση ζητημάτων που αφορούν στο κατά πόσον ένας εργαζόμενος προσφέρει εξαρτημένη εργασία ή ανεξάρτητες υπηρεσίες, είναι η Διευθύντρια Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία πριν τη λήψη απόφασης για κάθε περίπτωση, διορίζει αρμόδιους λειτουργούς για διεξαγωγή εις βάθος έρευνας. Συνεπώς, η απόφαση λαμβάνεται, αφού συνεκτιμηθούν όλα τα γεγονότα και χαρακτηριστικά γνωρίσματα που περιβάλλουν το καθεστώς απασχόλησης του εργαζομένου και ληφθούν υπόψη τα κριτήρια που η σχετική νομολογία έχει καθιερώσει.

Η δε απόφαση της Διευθύντριας μπορεί να προσβληθεί από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, μέσω υποβολής ιεραρχικής προσφυγής προς την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σε περίπτωση που το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, δεν ικανοποιηθεί από την απόφαση της Υπουργού, τότε μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, για ανατροπή οποιασδήποτε απόφασης.

Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω, ο υπό αναπομπή Νόμος, εισαγάγει στο Μέρος Ι του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου που καθορίζει τις ασφαλιστές απασχολήσεις για μισθωτά πρόσωπα, στοιχεία που παραπέμπουν σε ασφαλιστές απασχολήσεις για αυτοτελώς εργαζόμενα πρόσωπα, αφού όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, η φράση «αγορά ή παροχή υπηρεσιών», μπορεί μετά από σχετική πλήρη και εις βάθος αξιολόγηση να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι δεν εμπίπτει στη μισθωτή απασχόληση προσώπου.

Σχετικός είναι επίσης ο περί Εργοδοτούμενων με Εργασία Ορισμένου χρόνου (Απαγόρευση Δυσμενούς Μεταχείρισης) Νόμος του 2003, (Ν.98(Ι)/2003), ο οποίος είναι επίσης εναρμονιστικός νόμος, εφόσον μεταφέρει στην εσωτερική έννομη τάξη την σχετική Οδηγία 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999 σχετικά με τη συμφωνία πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου που συνήφθη από τη CES, την UNICE και το CEEP (Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. L175 της 10.7.1999, σελ.43).. Η Οδηγία και ο εναρμονιστικός νόμος, προφανώς εφαρμόζονται σε όλους τους συμβασιούχους ορισμένης διάρκειας, είτε δηλαδή εργοδοτούνται στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα και όπως επίσης αναφέρεται στον εναρμονιστικό νόμο, αρμόδιο δικαστήριο για την επίλυση διαφορών είναι το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών.

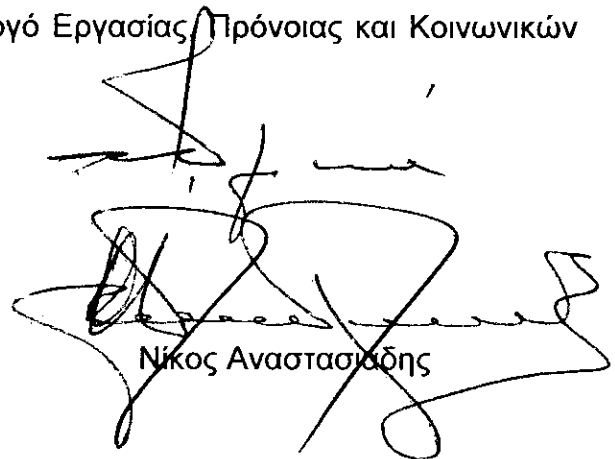
Επομένως, ο υπό αναπομπή Νόμος, παραβιάζει και την αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, εφόσον η Νομοθετική Εξουσία επεμβαίνει στον τομέα αρμοδιοτήτων της Εκτελεστικής Εξουσίας, παραβιάζοντας και σχετικές οικείες νομοθεσίες.

Επισημαίνεται επίσης ότι ο υπό αναπομπή Νόμος, παραβιάζει και το Άρθρο 125 του Συντάγματος, εφόσον μόνο η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας δύναται όπως αποφασίζει για τους δημόσιους υπαλλήλους. Με την ένταξη των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες στο δημόσιο τομέα, στην έννοια του όρου «μισθωτός» για σκοπούς κοινωνικής ασφάλισης, παραβιάζεται και η συνταγματική εξουσία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, να αποφαινεται επί των δημοσίων υπαλλήλων.

Με βάση τα προαναφερθέντα, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μη εμμένει στην απόφαση της, αποδεχόμενη την Αναπομπή.

Παρακαλείται η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να ακούσει σχετικά με την παρούσα Αναπομπή τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Νίκος Αναστασιάδης

Κοιν.: -Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας

-Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

-Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ
2010 ΕΩΣ (Αρ. 5) ΤΟΥ 2021

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2021 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμους του 2010 έως (Αρ. 5) του 2021 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμοι του 2010 έως (Αρ. 6) του 2021.
59(I) του 2010
114(I) του 2010
126(I) του 2010
2(I) του 2012
37(I) του 2012
170(I) του 2012
193(I) του 2012
106(I) του 2014
194(I) του 2014
176(I) του 2015
1(I) του 2017
52(I) του 2017
115(I) του 2017
132(I) του 2018
126(I) του 2019
194(I) του 2020
...(I) του 2021
...(I) του 2021
...(I) του 2021
...(I) του 2021
...(I) του 2021.

Τροποποίηση του
Μέρους Ι του
Πρώτου Πίνακα
του βασικού
νόμου.

2. Ο Πρώτος Πίνακας του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη στην παράγραφο 1 του Μέρους Ι αυτού, αμέσως μετά τις λέξεις «μαθητείας ή» (πρώτη γραμμή), της φράσης «αγοράς ή παροχής υπηρεσιών ή οιασδήποτε άλλης εργασιακής σύμβασης ανεξαρτήτως του χαρακτηρισμού αυτής».

(Τελικό κείμενο ελεγμένο από γραμματέα στις 27/4/21)

